

AYDIN TİCARET BORSASI

2022 BİRLEŞİK KRALLIK İHRACAT RAPORU

GENEL BİLGİLER

COĞRAFI KONUM

Kıta Avrupa'sının kuzeybatısında yer alan Britanya Adaları 244.100 km²'lik bir yüzölçümüne sahip bulunmaktadır. Bu adaların en büyüğü Büyük Britanya, ikinci en büyüğü ise Büyük Britanya adasının batısında bulunan ve üzerinde Kuzey İrlanda ve İrlanda Cumhuriyeti'nin yer aldığı adadır.

Ana adanın kuzeyinde bulunan İskoçya'nın batısında Hebrides takımada topluluğu yer alırken İskoçya'nın kuzeydoğusunda Orkney ve Shetland adaları sıralanmaktadır. Bütün bu adalar İngiltere'ye bağlıdır. Ancak, İngiltere ile Fransa arasında yer alan Channel Adaları ile İrlanda Denizindeki Isle of Man adası, uluslararası ilişkiler ve güvenlik bakımından Birleşik Krallığa bağlı bulunmaktadır.

Birleşik Krallık'ın 244.100 kilometrekarelik yüzölçümünün 130.400 kilometrekarelik kısmı İngiltere'ye aitken, İskoçya 78.800, Galler 20.800 ve Kuzey İrlanda 14.100 kilometrekarelik alanı kapsamaktadır.

Başkenti Londra olan Ülkenin diğer önemli şehirleri Birmingham, Leeds, Glasgow ve Sheffield'dir. Ülke topraklarının yaklaşık %71'lik kısmı ekilmeye müsait alan ve çayırardan, %10'luk kısmı ormanlık alanlardan %19'luk kısmı ise şehirlerden oluşmaktadır.

SİYASİ VE İDARİ YAPI

Birleşik Krallık'ın yönetim sistemi anayasal monarşidir. Birleşik Krallık (Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı); İngiltere, İskoçya, Galler ve Kuzey İrlanda olmak üzere dört kurucu ülkeden oluşan bir devlettir. Büyük Britanya (Great Britain) terimi sadece İngiltere, İskoçya ve Galler'i kapsamaktadır. Anayasa adı altında düzenlenmiş tek bir anayasa metni bulunmamaktadır. Bunun yerine ülke, anayasa gücündeki yazılı mevzuat, yıllar itibarıyla oluşan içtihatlarla, örf ve adet hukuku ile uluslararası sözleşme hükümlerine dayalı olarak yönetilmektedir. Anayasa niteliğindeki anılan mevzuat Meclis tarafından çıkarılan yeni kanunlar ve anlaşmalarla değiştirilebilmektedir.

Devlet Başkanlığı, 6 Şubat 1952 tarihinden beri tahtta bulunan Kraliçe II. Elizabeth'in 8 Eylül 2022 tarihinde gerçekleşen vefatının ardından Kral III. Charles'a geçmiştir. Kral, siyaset üstü bir konuma sahiptir. Başbakan, Rishi Sunak'tır. Rishi Sunak, 6 Eylül 2022 tarihinde göreve geldikten sonra 20 Ekim 2022 tarihinde istifa ederek görevden ayrılan Liz Truss'ın ardından 25 Ekim 2022 tarihinde göreve başlamıştır.

İngiltere Parlamentosu Avam Kamarası ve Lordlar Kamarası'ndan oluşmaktadır. Toplam 645 üyesi bulunan Avam Kamarası'nın üyeleri beş yılda bir yapılan seçimlerle belirlenmektedir.

İşçi Partisi çoğunluk hükümeti tarafından gerçekleştirilen reformlarla, soydan geçme asilzadelerin Lordlar Kamarasına katılma hakları sona erdirilmiş, vasiyet yoluyla devredilen Lordluk unvanı (hereditary peer) feshedilmiştir.

Diğer taraftan, Blair hükümeti tarafından hayata geçirilen ayrı bir reformla, Galler, İskoçya ve Kuzey İrlanda'ya merkezden bir dizi yetki devri anlamı taşıyan değişiklikler gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda 1997 yılında Galler ve İskoçya'da yapılan referandumla, Merkezi Hükümetin ekonomi ve para politikası, dış politika, savunma ve ulusal güvenlik dışında kalan, eğitimden sağlığa, adalet hizmetlerinden ulaşım ve tarım politikalarına kadar bir dizi yetki 6 Mayıs 1999 tarihinde İskoçya Parlamentosu ve Galler Assamblesine aktarılmıştır.

1998 yılında imzalanan "The Good Friday Agreement" adıyla bilinen anlaşmanın Kuzey İrlanda'da yapılan referandum sonucunda onaylanması ile yapılan seçimler sonucunda oluşturulan Kuzey İrlanda Assamblesi ise Aralık 1999 itibarı ile çalışmalarına başlamıştır.

Ülkede 2016 yılı Haziran ayında yapılan referandumla Avrupa Birliği üyeliğinden çıkış (Brexit) kararı alınmıştır. Ülkenin 47 yıllık AB üyeliğinden çıkışı 31 Ocak 2020 tarihinde resmi olarak gerçekleşmiştir. 31 Aralık 2020'de sona eren 11 aylık bir geçiş döneminin ardından, Brexit sonrası dönemde AB ve Birleşik Krallık arasında tesis edilecek yeni ticaret düzenine ilişkin yürütülen müzakerelerde 24 Aralık 2020 tarihinde anlaşmaya varılmıştır. AB-Birleşik Krallık Ticaret Anlaşması olarak anılan anlaşma, 1 Ocak 2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Böylece ülke resmi ve anlaşmalı olarak AB'den ayrılmıştır. Anlaşmaya göre Birleşik Krallık, iş ve seyahat konularında anlaşmazlık olmaması için Avrupa Birliği kurallarını takip etmeye devam edecektir. Çoğu malın

gümrük vergisiz ve kotasız ticareti garanti altına alınmış olup, iklim değişikliği, enerji, güvenlik ve ulaşım gibi konularda işbirliği devam edecektir.

Ülkede en son genel seçim 12 Aralık 2019 tarihinde gerçekleştirilmiş olup, bir sonraki genel seçimin 2024 yılı sonbaharında gerçekleştirilmesi muhtemeldir.

DOĞAL KAYNAKLAR

İlimate bir deniz iklimine sahip olan Birleşik Krallık'ta, Kuzey İskoçya'nın dağlık alanları, Galler ve İngiltere'nin bazı kuzey bölgeleri dışında kalan tüm bölge toprakları, tarım ve hayvancılık için elverişlidir. Bununla beraber, Doğu Anglia haricindeki arazilerin engebeli olması, büyük ölçekli geniş tarımsal üretime izin vermemektedir. Geçtiğimiz yüzyıllar içinde ülkede tarımsal üretim yaygınlaştıkça, yaprak döken ağaçlardan oluşan ormanlık araziler giderek azalmıştır.

Birleşik Krallık, zengin petrol, doğal gaz ve kömür kaynakları ile AB içinde en fazla enerji kaynağına sahip ülke konumundadır. Ancak üretim, 1990'lardan itibaren giderek azalmış olup, yerel talebi karşılayamamaktadır. Ülke giderek artan oranda ithalata bağımlı hale geldiği için yükselen küresel enerji fiyatları ekonomi için risk oluşturmaktadır. 1980'li yıllar boyunca enerji bakımından kendi kendine yeterli olan ülke günümüzde net enerji ithalatçısı haline gelmiştir. Ülkenin diğer mineral kaynakları ise son derece sınırlıdır.

EIA verilerine göre 2021 yılında 3 milyar varil kanıtlanmış ham petrol rezervine sahip İngiltere, 89 ülke arasında 31. sıradadır. 2022 yılında 876 bin varil/günlük ham petrol üretimi ile 117 ülke arasında %1 pay ile 20. sıradadır. 2021 yılında 6 trilyon feet küp kanıtlanmış doğal gaz rezervine sahip olan Birleşik Krallık, 92 ülke arasında 41. sıradadır. 2021 yılında 1 trilyon feet küplük doğal gaz üretimi ile 97 ülke arasında %1 pay ile 22. sıradadır.

Ülkede enerji ve temel kimyasalların üretimi için kullanılan doğal kaynaklar, kömür, petrol ve doğal gazdır. 18. yüzyıldan bu yana tam kapasitede üretim yapılmasına rağmen ülkede halen çok zengin kömür rezervleri bulunmaktadır.

Ülkede üretilen elektriğin üçte ikisi kömür ve doğal gazdan sağlanmaktadır. Bununla beraber, İngiltere'de yenilenebilir enerji kullanımı konusuna giderek artan bir önem verilmekte olup, hükümet, yenilenebilir kaynaklardan üretilen enerji oranını artırma yönünde politikalar geliştirmektedir. Yenilenebilir enerji kaynaklarının artan enerji talebini karşılaması henüz mümkün görünmemekle birlikte kullanım oranı giderek artmaktadır. Özellikle rüzgar enerjisi kapasitesi hızla artmıştır. İngiltere dünya kıyı rüzgar enerjisi kapasitesi açısından birinci sırada yer almaktadır. ONS'nin 9 Haziran 2022 tarihli verilerine göre yenilenebilir kaynaklardan elde edilen enerji 2020 yılında ülkenin toplam enerji kullanımı içinde %14 paya sahip olmuştur. Ülkenin net sera gazı emisyonu 2019-2020 arasında %13 (478 milyon ton karbondioksit eşdeğeri) gerilemiştir. Ülke, 2050 yılı itibarı ile net sera gazı emisyonunu sıfırlamayı hedeflemektedir.

ONS verilerine göre Birleşik Krallık'ta 2019 yılında çevre koruma harcamaları toplam 28,8 milyar sterline ulaşmıştır. Bu harcamalar genel hükümet harcamaları, iş dünyası harcamaları ve hanehalkı harcamalarından oluşmaktadır. 2020 yılında özel sektörün çevre koruma harcamalarının 2 milyar sterlin olduğu tahmin edilmekte olup, bu harcamaların yaklaşık %84'ü-1,7 milyar sterlini imalat sanayinde faaliyet gösteren işletmelerce gerçekleştirilmiştir

GENEL EKONOMİK DURUM

Birleşik Krallık 2023 yılında yaklaşık 3,2 trilyon dolar olacağı tahmin edilen GSYİH'sı ile dünyanın 6. büyük ekonomisidir. Ülke, 2023 yılında 46.371 dolarlık kişi başına düşen cari fiyatlarla milli gelir ile dünyada 24. sırada yer almaktadır.

Hizmetler, ülke GSYİH'nin %80'den fazlasını ve toplam ihracatın %40'tan fazlasını oluşturmaktadır. AB ortak pazarı ve gümrük birliğinden çıkmasına rağmen İngiltere'nin ticaret ve yatırımlarının odağı AB olmaya devam edecektir.

2022 yılında ortalama %9,1 olan tüketici fiyatlarına göre yıllık ortalama enflasyon oranının 2023 yılında ortalama %6,8 olacağı tahmin edilmektedir. Birleşik Krallık İstatistik Kurumu ONS verilerine göre 2023 yılı Mart ayı itibarı ile yıllık tüketici fiyatları enflasyonu %8,9'dur. Yıllık tüketici fiyatları enflasyonunda yükselişe katkısı olan en önemli unsurlar; barınma ve barınma hizmeti giderleri (elektrik, gaz ve diğer yakıtlar vb.), gıda ve içecek fiyatlarıdır.

Ekonomik büyüme son yıllardaki dayanağını istihdam artışı, esnek tüketici talebi, finansal destekler ve ihracattaki artışlardan almıştır. 2018 yılı ortalarından bu yana dünya ticaretinde artan gerilim, Avrupa ve gelişen pazarlarda büyümenin azalması ve piyasaların daha değişken

hale gelmesi ülkenin dış pazarlarında daralmaya neden olmuştur. Brexit'e ilişkin belirsizliğin bir süre devam etmesi de ekonomik yavaşlamaya katkı yapmıştır.

Kamu borç stokunun GSYİH'ya oranı yüksektir. Hanehalkı borç stoku da yüksektir. Hanehalkı tasarrufu geçmişten günümüze düşük düzeylerde seyretmektedir. Sterlin, Brexit referandumu sonrasında değer kaybetmiştir. Cari işlemler açığının hacmi de son yıllarda azalmasına rağmen büyüktür. Bunun başlıca sebebi büyük dış ticaret açığıdır.

Covid-19 pandemisinin ülke ekonomisine derin etkileri olmuştur. Salgının ülkeyi etkilemesi ile birlikte ülke, son 11 yıldaki ilk ekonomik resesyonu yaşamıştır. 2020 yılı Şubat ve Nisan ayları arasında GSYİH %24 daralmıştır. Kısıtlamaların kaldırılması ile ekonomi yeniden canlanmıştır. 2020 yılı sonbaharında vaka sayılarında gözlenen artış beraberinde kısıtlamaların yeniden getirilmesi ekonomik faaliyetleri de olumsuz etkilemiş ve Kasım ayında ekonomi tekrar küçülmüştür. Sonuç olarak, 2020 yılında ekonomi %9,3 küçülmüştür. Bu oran ülke ekonomisinde son 300 yılda görülen en büyük küçülmedir. 2021 yılında GSYİH baz etkisi ile %7,6 büyümüştür. Bu oran, İngiltere Merkez Bankası (Bank of England-Home | Bank of England) tahminlerine göre II. Dünya Savaşı'ndan bu yana gözlenen en büyük yıllık GSYİH artışıdır. IMF verilerine göre 2022 yılında sabit fiyatlara göre %4 oranında artan GSYİH'nın, 2023 yılında %0,3 oranında daralacağı tahmin edilmektedir.

Artan enflasyon, tedarik zincirindeki bozulma, emtia fiyatlarındaki artışlar, Brexit sonrası ticaret sürtüşmeleri ve iç vergi artışları 2022'de büyümeyi olumsuz etkilemiştir. Enflasyondaki artış büyümeyi olumsuz etkileyen en önemli faktördür. Enflasyon artışı harcanabilir geliri aşındırmış ve özel tüketimin azalmasına neden olmuştur. Arz zincirinde devam eden bozulma ve artan genel giderler nedeniyle işletmeler daha ihtiyatlı hareket etmekte ve bu da sabit yatırımlara olumsuz yansımaktadır. Brexit'ten sonra yeni ticaret engellerinin getirilmesi arz şoklarını daha da artırmış, batı Avrupa'yı etkilemiş ve netice olarak Birleşik Krallık'ı ticaretle ilgili aksamalara karşı savunmasız hale getirmiştir.

2019-2021 döneminde toplam doğrudan yabancı yatırım miktarı 91 milyar dolar olan İngiltere, 2021 yılında yaklaşık 3 trilyon dolarlık toplam yabancı sermaye stoku ile dünyada 2. sıradadır.

Ülke, insani gelişmişlik endeksine göre dünyada 191 ülke arasında 18. sıradadır. Ekonomik serbestlik endeksine göre ise dünyada 176 ülke arasında 28. sıradadır. Küresel rekabetçilik açısından 2019 yılı verilerine göre dünyadaki 141 ülke arasında 9. sıradadır. 2020 yılı verilerine göre iş yapma kolaylığı açısından İngiltere, dünyada 190 ülke arasında 8. sıradadır.

DIŞ TİCARET

GENEL DURUM

*1000 Dolar	2018	2019	2020	2021	2022
İhracat	490.840.364	468.322.416	402.566.008	468.502.713	530.481.545
İthalat	671.694.258	692.494.170	630.863.707	695.578.289	816.299.884
Hacim	1.162.534.622	1.160.816.586	1.033.429.715	1.164.081.002	1.346.781.429
Denge	-180.853.894	-224.171.754	-228.297.699	-227.075.576	-285.818.339

BAŞLICA ÜRÜNLER İTİBARIYLA DIŞ TİCARET

İHRAÇ ETTİĞİ ÜRÜNLER * 1000 DOLAR

Kodu	Açıklama	2020	2021	2022	%
71	Tabii Veya Kültür İnciler, Kıymetli Veya Yarı Kıymetli Taşlar, Kıymetli Metaller, Kıymetli Metallerle Kaplama Metaller Ve Bunlardan Mamul Eşya; Taklit Mücevherci Eşyası; Metal Parçalar	43.578.076	65.830.373	98.460.751	18,56%
84	Nükleer Reaktörler, Kazanlar, Makinalar, Mekanik Cihazlar Ve Aletler; Bunların Aksam Ve Parçaları	60.461.839	68.884.314	75.281.020	14,19%
27	Mineral Yakıtlar, Mineral Yağlar Ve Bunların Damıtılmasından Elde Edilen Ürünler; Bitümenli Maddeler; Mineral Mumlar	26.271.666	34.718.248	57.385.858	10,82%
87	Motorlu Kara Taşıtları, Traktörler, Bisikletler, Motosikletler Ve Diğer Kara Taşıtları; Bunların Aksam, Parça Ve Aksesuarı	36.197.920	40.393.817	40.854.356	7,70%
30	Eczacılık Ürünleri	24.883.862	26.088.378	27.948.884	5,27%
85	Elektrikli Makina Ve Cihazlar Ve Bunların Aksam Ve Parçaları; Ses Kaydetmeye Ve Kaydedilen Sesi Tekrar Vermeye Mahsus Cihazlar; Televizyon Görüntü Ve Seslerinin Kaydedilmesine Ve Kaydedilen Görüntü Ve Sesin Tekrar Verilmesine Mahsus Cihazlar Ve Bunların Aksam, Parça Ve Aksesuarı	25.004.077	26.713.420	27.597.061	5,20%
90	Optik Alet Ve Cihazlar, Fotoğraf, Sinema, Ölçü, Kontrol, Ayar Alet Ve Cihazları, Tıbbi Veya Cerrahi Alet Ve Cihazlar; Bunların Aksam, Parça Ve Aksesuarı	17.623.150	20.583.567	20.286.332	3,82%
99	(Özel Amaçlı Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonları)	16.816.331	27.609.743	19.276.942	3,63%
88	Hava Taşıtları, Uzay Taşıtları Ve Bunların Aksam Ve Parçalar	13.200.967	13.835.146	13.220.195	2,49%
39	Plastikler Ve Mamulleri	10.588.134	12.712.233	13.006.806	2,45%
29	Organik Kimyasal Ürünler	12.465.823	11.066.064	12.625.761	2,38%
22	Meşrubat, Alkollü İçkiler Ve Sirke	8.381.728	9.843.520	11.620.667	2,19%

Kodu	Açıklama	2020	2021	2022	%
72	Demir Ve Çelik	5.399.685	8.520.420	9.203.206	1,73%
38	Muhtelif Kimyasal Ürünler	7.817.905	8.374.536	7.947.710	1,50%
73	Demir Veya Çelikten Eşya	5.360.055	6.347.217	6.365.150	1,20%
33	Uçucu Yağlar Ve Rezinoitler; Parfümeri, Kozmetik Veya Tuvalet Müstahzarları	5.321.522	6.006.040	5.788.302	1,09%
97	Sanat Eserleri, Koleksiyon Eşyası Ve Antikalar	6.686.790	4.861.307	5.776.460	1,09%
	DİĞERLERİ	76.506.476	76.114.374	77.836.084	14,67%
	TOPLAM	402.566.006	468.502.717	530.481.545	

İTHAL ETTİĞİ ÜRÜNLER *1000 DOLAR

Kodu	Açıklama	2020	2021	2022	%
27	Mineral Yakıtlar, Mineral Yağlar Ve Bunların Damıtılmasından Elde Edilen Ürünler; Bitümenli Maddeler; Mineral Mumlar	33.669.288	70.319.341	137.224.495	16,81%
84	Nükleer Reaktörler, Kazanlar, Makinalar, Mekanik Cihazlar Ve Aletler; Bunların Aksam Ve Parçaları	70.265.054	80.226.103	89.639.990	10,98%
87	Motorlu Kara Taşıtları, Traktörler, Bisikletler, Motosikletler Ve Diğer Kara Taşıtları; Bunların Aksam, Parça Ve Aksesuarı	57.708.488	64.143.931	73.546.597	9,01%
85	Elektrikli Makina Ve Cihazlar Ve Bunların Aksam Ve Parçaları; Ses Kaydetmeye Ve Kaydedilen Sesi Tekrar Vermeye Mahsus Cihazlar; Televizyon Görüntü Ve Seslerinin Kaydedilmesine Ve Kaydedilen Görüntü Ve Sesin Tekrar Verilmesine Mahsus Cihazlar Ve Bunların Aksam, Parça Ve Aksesuarı	55.702.409	62.482.014	66.760.809	8,18%
71	Tabii Veya Kültür İnciler, Kıymetli Veya Yarı Kıymetli Taşlar, Kıymetli Metaller, Kıymetli Metallerle Kaplama Metaller Ve Bunlardan Mamul Eşya; Taklit Mücevherci Eşyası; Metal Paralar	108.071.050	82.498.594	60.727.566	7,44%
30	Eczacılık Ürünleri	25.961.020	27.047.223	33.145.429	4,06%
99	(Özel Amaçlı Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonları)	10.589.907	9.504.017	24.995.877	3,06%
39	Plastikler Ve Mamulleri	18.130.257	21.288.886	22.647.790	2,77%
90	Optik Alet Ve Cihazlar, Fotoğraf, Sinema, Ölçü, Kontrol, Ayar Alet Ve Cihazları, Tıbbi Veya Cerrahi Alet Ve Cihazlar; Bunların Aksam, Parça Ve Aksesuarı	18.853.543	18.726.146	21.884.941	2,68%
94	Mobilyalar, Tıpta Veya Cerrahide Kullanılan Mobilyalar, Yatak Takımları Ve Benzeri Doldurulmuş Eşya; Tarifinin Başka Yerinde Belirtilmeyen Veya Yer Almayan Aydınlatma Cihazları; Reklam Lambaları, Işıklı	10.386.937	14.305.158	14.543.852	1,78%

Kodu	Açıklama	2020	2021	2022	%
	Tabelalar, Işıklı İsim Plakaları Ve Benzerleri; Prefabrik Yapılar				
29	Organik Kimyasal Ürünler	9.594.994	11.627.336	14.284.140	1,75%
61	Örme veya Kroşe Giyim Eşyası ve Aksesuarı	11.021.271	12.078.169	13.780.660	1,69%
73	Demir Veya Çelikten Eşya	8.595.417	10.639.316	11.553.770	1,42%
62	Örülmemiş veya Kroşe Olmayan Giyim Eşyası ve Aksesuarı	11.777.995	8.955.593	10.585.280	1,30%
22	Meşrubat, Alkollü İçkiler Ve Sirke	8.102.583	9.307.218	10.418.641	1,28%
38	Muhtelif Kimyasal Ürünler	7.426.480	13.215.499	10.023.573	1,23%
44	Ağaç Ve Ahşap Eşya; Odun Kömürü	7.062.927	10.260.443	9.549.953	1,17%
48	Kağıt Ve Karton; Kağıt Hamurundan, Kağıttan Veya Kartondan Eşya	6.790.765	7.110.294	9.401.190	1,15%
88	Hava Taşıtları, Uzay Taşıtları Ve Bunların Aksam Ve Parçalar	8.010.682	6.271.729	8.783.395	1,08%
	DİĞERLERİ	143.142.639	155.571.277	172.801.940	21,17%
	TOPLAM	630.863.706	695.578.287	816.299.888	

BAŞLICA ÜLKELER İTİBARIYLA DIŞ TİCARET

İHRACAT YAPTIĞI ÜLKELER *1000 DOLAR

Ülkeler	2020	2021	2022	%
ABD	57.379.185	59.301.922	63.818.198	12,03%
Hollanda	25.108.882	35.158.654	43.262.220	8,16%
Almanya	41.417.961	40.504.608	41.328.252	7,79%
İrlanda	27.551.728	29.065.675	36.303.915	6,84%
Çin	18.579.294	20.796.979	35.414.586	6,68%
İsviçre	19.605.704	39.662.290	35.117.482	6,62%
Fransa	23.717.924	25.723.029	30.448.626	5,74%
Hong Kong, Çin	10.609.203	9.834.567	23.649.208	4,46%
Belçika	13.568.913	19.975.667	21.931.135	4,13%
Başka Yerde Sınıflandırılmamış Alanlar	12.894.605	26.525.955	17.569.798	3,31%
BAE	6.278.831	7.849.602	12.394.422	2,34%
İspanya	11.077.242	11.068.204	11.916.460	2,25%
İtalya	10.994.303	11.992.376	11.378.488	2,14%
Hindistan	4.005.001	5.943.380	9.843.196	1,86%
Türkiye	6.356.595	6.254.363	7.919.088	1,49%
Singapur	5.683.090	7.141.576	7.864.977	1,48%
Kanada	7.577.726	7.008.079	7.644.785	1,44%
Japonya	7.260.280	7.549.464	7.202.303	1,36%
Polonya	5.874.051	5.420.624	7.068.517	1,33%
İsveç	5.566.643	6.025.858	6.695.343	1,26%
Güney Kore	5.230.364	6.425.762	6.071.976	1,14%
Avustralya	5.219.856	5.788.895	5.443.137	1,03%
DİĞERLERİ	71.008.628	73.485.186	80.195.428	15,12%
TOPLAM	402.566.009	468.502.715	530.481.540	

İTHALAT YAPTIĞI ÜLKELER *1000 DOLAR

Ülkeler	2020	2021	2022	%
Çin	75.298.743	91.108.698	102.521.073	12,56%
ABD	58.083.097	59.300.426	97.662.160	11,96%
Almanya	73.394.637	75.142.388	71.185.155	8,72%
Norveç	2.893.770	35.813.367	53.228.357	6,52%
Fransa	29.691.287	30.701.106	34.876.193	4,27%
İtalya	23.163.464	25.707.041	30.582.505	3,75%
Hollanda	45.650.021	43.205.287	29.180.480	3,57%
Başka Yerde Sınıflandırılmamış Alanlar	19.238.165	14.789.557	23.725.140	2,91%
İspanya	18.300.361	19.959.110	23.461.750	2,87%
Belçika	28.507.714	31.040.782	20.614.195	2,53%
İrlanda	17.110.445	19.215.816	18.274.917	2,24%
Polonya	13.715.350	13.956.892	17.334.530	2,12%
Kanada	15.008.493	14.165.482	17.033.804	2,09%
Türkiye	11.420.980	15.089.713	15.897.725	1,95%
İsviçre	11.372.175	10.929.775	14.309.231	1,75%
Hindistan	7.446.707	11.323.711	14.135.642	1,73%
Japonya	10.172.941	9.588.355	13.255.128	1,62%
İsveç	7.453.637	8.908.117	9.887.879	1,21%
Birleşik Krallık	4.758.154	4.292.495	9.342.768	1,14%
Çek Cumhuriyeti	5.813.503	6.052.830	9.113.714	1,12%
Viet Nam	5.029.028	6.285.574	8.927.517	1,09%
Güney Kore	4.680.411	6.249.921	8.676.865	1,06%
Katar	1.156.107	2.291.521	8.631.245	1,06%
Diğerleri	141.504.519	140.460.325	164.441.913	20,14%
TOPLAM	630.863.709	695.578.289	816.299.886	

TÜRKİYE İLE TİCARET

GENEL DURUM

*1000 Dolar	2018	2019	2020	2021	2022
İhracat	11.107.336	11.281.350	11.236.969	13.705.148	13.010.911
İthalat	7.446.107	5.638.293	5.582.391	5.558.182	5.903.944
Hacim	18.553.443	16.919.643	16.819.360	19.263.330	18.914.855
Denge	3.661.229	5.643.057	5.654.578	8.146.966	7.106.967

TÜRKİYE'NİN İHRAÇ ETTİĞİ ÜRÜNLER *1000 DOLAR

Kodu	Açıklama	2020	2021	2022	%
87	Motorlu Kara Taşıtları, Traktörler, Bisikletler, Motosikletler Ve Diğer Kara Taşıtları; Bunların Aksam, Parça Ve Aksesuarı	2.045.159	2.858.063	3.019.272	23,21%
85	Elektrikli Makina Ve Cihazlar Ve Bunların Aksam Ve Parçaları; Ses Kaydetmeye Ve Kaydedilen Sesi Tekrar Vermeye Mahsus Cihazlar; Televizyon Görüntü Ve Seslerinin Kaydedilmesine Ve Kaydedilen Görüntü Ve Sesin Tekrar Verilmesine Mahsus Cihazlar Ve Bunların Aksam, Parça Ve Aksesuarı	1.201.662	1.601.863	1.354.059	10,41%
61	Örme veya Kroşe Giyim Eşyası ve Aksesuarı	1.244.106	1.431.589	1.346.553	10,35%
84	Nükleer Reaktörler, Kazanlar, Makinalar, Mekanik Cihazlar Ve Aletler; Bunların Aksam Ve Parçaları	1.005.557	1.211.036	1.139.131	8,76%
73	Demir Veya Çelikten Eşya	363.830	697.102	695.610	5,35%
62	Örülmemiş veya Kroşe Olmayan Giyim Eşyası ve Aksesuarı	522.809	559.568	613.747	4,72%
39	Plastikler Ve Mamulleri	413.589	537.708	578.522	4,45%
72	Demir Ve Çelik	103.148	413.665	436.736	3,36%
48	Kağıt Ve Karton; Kağıt Hamurundan, Kağıttan Veya Kartondan Eşya	168.521	251.306	348.520	2,68%
76	Alüminyum Ve Alüminyumdan Eşya	183.722	289.365	285.055	2,19%
94	Mobilyalar, Tıpta Veya Cerrahide Kullanılan Mobilyalar, Yatak Takımları Ve Benzeri Doldurulmuş Eşya; Tarifenin Başka Yerinde Belirtilmeyen Veya Yer Almayan Aydınlatma Cihazları; Reklam Lambaları, Işıklı Tabelalar, Işıklı İsim Plakaları Ve Benzerleri; Prefabrik Yapılar	154.340	207.256	214.879	1,65%
08	Yenilen Meyveler Ve Yenilen Sert Kabuklu Meyveler; Turunçgillerin Ve Kavunların Ve Karpuzların Kabukları	245.614	225.253	212.543	1,63%
27	Mineral Yakıtlar, Mineral Yağlar Ve Bunların Damıtılmasından Elde Edilen Ürünler; Bitümenli Maddeler; Mineral Mumlar	34.890	24.096	176.457	1,36%
54	Sentetik Ve Suni Filamentler, Şeritler Ve Benzeri Sentetik Ve Suni Dokumaya Elverişli Maddeler	131.899	208.623	163.918	1,26%
69	Seramik Mamulleri	114.704	153.050	159.809	1,23%

Kodu	Açıklama	2020	2021	2022	%
03	Balıklar, Kabuklu Hayvanlar, Yumuşakçalar Ve Suda Yaşayan Diğer Omurgasız Hayvanlar	73.793	140.742	158.389	1,22%
57	Halılar Ve Diğer Dokumaya Elverişli Maddelerden Yer Kaplamaları	125.535	164.139	144.561	1,11%
74	Bakır Ve Bakırdan Eşya	83.205	158.123	142.772	1,10%
40	Kauçuk ve Mamulleri	117.839	147.989	137.375	1,06%
	DİĞERLERİ	2.903.048	2.424.614	1.683.009	12,94%
	TOPLAM	11.236.970	13.705.150	13.010.917	

TÜRKİYE'NİN İTHAL ETTİĞİ ÜRÜNLER *1000 DOLAR

Kodu	Açıklama	2020	2021	2022	%
84	Nükleer Reaktörler, Kazanlar, Makinalar, Mekanik Cihazlar Ve Aletler; Bunların Aksam Ve Parçaları	1.497.044	1.755.069	1.851.721	31,36%
72	Demir Ve Çelik	808.344	1.159.252	1.203.345	20,38%
87	Motorlu Kara Taşıtları, Traktörler, Bisikletler, Motosikletler Ve Diğer Kara Taşıtları; Bunların Aksam, Parça Ve Aksesuarı	609.205	504.934	449.622	7,62%
85	Elektrikli Makina Ve Cihazlar Ve Bunların Aksam Ve Parçaları; Ses Kaydetmeye Ve Kaydedilen Sesi Tekrar Vermeye Mahsus Cihazlar; Televizyon Görüntü Ve Seslerinin Kaydedilmesine Ve Kaydedilen Görüntü Ve Sesin Tekrar Verilmesine Mahsus Cihazlar Ve Bunların Aksam, Parça Ve Aksesuarı	218.049	257.751	295.155	5,00%
39	Plastikler Ve Mamulleri	210.621	225.504	229.704	3,89%
22	Meşrubat, Alkollü İçkiler Ve Sirke	82.437	102.533	156.183	2,65%
90	Optik Alet Ve Cihazlar, Fotoğraf, Sinema, Ölçü, Kontrol, Ayar Alet Ve Cihazları, Tıbbi Veya Cerrahi Alet Ve Cihazlar; Bunların Aksam, Parça Ve Aksesuarı	154.441	148.815	139.585	2,36%
32	Debagatte Ve Boyacılıkta Kullanılan Hülasalar; Tanenler Ve Türevleri; Boyalar, Pigmentler Ve Diğer Boyayıcı Maddeler; Müstahzar Boyalar Ve Vernikler; Macunlar; Mürekkepler	90.730	108.684	136.986	2,32%
30	Eczacılık Ürünleri	170.569	156.090	117.163	1,98%
38	Muhtelif Kimyasal Ürünler	111.854	90.539	110.811	1,88%
40	Kauçuk ve Mamulleri	53.718	66.727	94.291	1,60%
47	Odun veya Diğer Lifli Selülozik Maddelerin Hamurları; Geri Kazanılmış Kağıt veya Karton (Döküntü, Kırpıntı ve Hurdalar)	51.893	106.195	83.717	1,42%
27	Mineral Yakıtlar, Mineral Yağlar Ve Bunların Damıtılmasından Elde Edilen Ürünler; Bitümenli Maddeler; Mineral Mumlar	47.422	45.090	80.615	1,37%
73	Demir Veya Çelikten Eşya	33.916	40.810	66.298	1,12%
34	Sabunlar, Yüzey-Aktif Organik Maddeler, Yıkama Müstahzarları, Yağlama Müstahzarları, Suni Mumlar, Müstahzar Mumlar, Temizleme Veya Bakım Müstahzarları, Işık Temini İçin Kullanılan Her Türü Mumlar Ve Benzerleri, Model Yapmaya	45.173	50.371	64.648	1,09%

	Mahsus Her Türü Patlar, "Dişçi Mumları" Ve Alçı Esaslı Dişçilik Müstahzarları				
33	Uçucu Yağlar Ve Rezinoitler; Parfümeri, Kozmetik Veya Tuvalet Müstahzarları	52.958	41.056	59.609	1,01%
54	Sentetik Ve Suni Filamentler, Şeritler Ve Benzeri Sentetik Ve Suni Dokumaya Elverişli Maddeler	40.589	56.470	59.082	1,00%
	DİĞERLERİ	1.303.426	642.287	705.409	11,95%
	TOPLAM	5.582.389	5.558.177	5.903.944	

DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

DIŞ TİCARET POLİTİKASI (İTHALAT REJİMİ, İHRACAT REJİMİ)

Birleşik Krallık 31.12.2020 tarihinde kesin olarak Avrupa Birliği'nden ayrılmıő ve sonraki dönem için Birleşik Krallık ve Avrupa Birliği arasında 24.12.2020 tarihinde serbest ticaret anlaşması imzalanmıőtır. Yeni anlaşma, ikili ticarete sıfır gümrük tarifesi öngörmektedir.

Yeni anlaşma metnine aşağıdaki linkten ulaőılabilmektedir:

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/948119/E-U-UK-Trade-and-Cooperation-Agreement-24.12.2020.pdf

Birleşik Krallık'ın Avrupa Birliği'nden ayrılmasıyla, Türkiye ile Birleşik Krallık arasında 29.12.2020 tarihinde serbest ticaret anlaşması imzalanmıőtır. Yeni anlaşma ile Gümrük Birliği'nin getirmiő olduğu kazanımlar korunmuő, sanayi ürünlerinde gümrük vergileri sıfırlanmıőtır. Hizmet, yatırım, tarım ve iőlenmiő tarım ürünlerinde yeni ticari ilişkiler geliőtirilmesi konusunda mutabakat saęlanmıőtır. Anlaşmanın metnine ve yeni anlaşma sonrası firmalarımızın gümrük ve vergi konularında ticarete karőılaőtıkları sorularla ilgili olarak Ticaret Bakanlığımızın <https://www.ticaret.gov.tr/dis-iliskiler/brexit-ve-birlesik-krallik-sta> web sayfasından bilgi edinmeleri mümkündür.

İthalat Rejimi

Üçüncü ölkelerden (AB üyesi olmayan ölkelerden) mal ithalatı serbest ticaret rejimi altında gerçekteőtirilmektedir. Bu genel kurala istisna olan durumlar da bulunmaktadır. Gözetim, sertifika veya izin gerektiren bazı malların ithalatı, ek belgeler veya izinler gerektirebilmektedir.

- Gözetim Rejimi:** Çelik ve Alüminyum gibi bazı malların ithalatı zaman zaman, ithalat öncesi gözetim tedbirine tabi olabilmektedir.
- Sertifika Rejimi:** Bazı tarım ürünlerinin ithalatı için AGRIM isimli ithalat sertifikası gereklidir. Bu belgeler, temel diő ticaret operasyonlarının önceki istatistiksel kontrolünü yapmak, ithalat tarife kotalarını yönetmek ve olası koruma önlemleri için bilgi sağlamak gibi birçok farklı amaçla düzenlenmektedir.

İlgili başvuru formuna <https://www.gov.uk/government/publications/agrim-import-licence-application-form-for-agricultural-products> linkinden ulaőılabileceęi gibi konuyla ilgili detaylı bilgiye <https://www.gov.uk/guidance/the-trader-sguide-to-importing-and-exporting-certain-agricultural-goods> adresi üzerinden ulaşmak mümkündür.

- İthalat Yetkilendirmesi:** Ana baőtıklarıyla aşağıda yer alan malların ithalatı için lisans almak gerekmektedir:

- Hayvanlar, Bitkiler ve Tarım Ürünleri
- Ağaç ve Ağaç Ürünleri
- İlaç ve İnsanlara Uygulanacak Doku ve Hücreler
- Kimyasallar ve Atıklar
- Silahlar

Söz konusu lisans uygulamalarına ilişkin detaylı bilgiye <https://www.gov.uk/starting-toimport/import-licences-and-certificates> adresinden ulaşmak mümkündür.

İhracat Rejimi

İthalatta olduğu gibi üçüncü ölkelere (AB üyesi olmayan ölkeler) mal ihracatı serbest ticaret rejimi çerçevesinde yapılmaktadır. Diğer taraftan, bazı spesifik ürünlerin ihracatı için, ihracı kısıtlanmıő ürünlerin veya bazı hizmetlerin yurtdıőına satıőı için ihracat lisansına başvurulması gerekmektedir. Bunlar:

- Hayvanlar ve Hayvansal Ürünler
- Bitkiler ve Tarım Ürünleri
- Tıbbi Cihazlar ve Tarım Makinaları
- Elmaslar ve Sanat Eserleri
- Kimyasallar, İlaçlar ve Atıklar

- Ozon Tüketen Maddeler ve F Gazları
- Radyoaktif Maddeler
- Ateşli Silahlar ve Cephaneleri
- Askeri Malzeme, Hizmet ve Teknolojileri
- Yaptırıma Konu Ürünler

Uluslararası Ticaret Sekreterliği (Department for International Trade) tarafından verilen izin, sertifika veya yetki alınmasını gerektiren bazı mallar ile ilgili istisnalar da bulunmaktadır.

Detaylı bilgiye <https://www.gov.uk/starting-to-export/licences> adresi üzerinden ulaşılması mümkündür.

GÜMRÜK TARİFELERİ

Türkiye ile Birleşik Krallık arasında imzalanan anlaşma ile gümrük birliği kuralları aynı şekilde devam etmektedir. Buna göre anlaşmada yer alan ürünler için gümrük vergisi veya herhangi bir limit kısıtlaması bulunmamaktadır.

Türkiye-AB Gümrük Birliği Anlaşması çerçevesinde yürüyen ikili ticaret bilahare Birleşik Krallık'ın AB'den çıkması sonucunda tesis edilen Birleşik Krallık-Türkiye Serbest Ticaret Anlaşması kapsamında gerçekleşmektedir. Buna göre, menşe beyanı ile Birleşik Krallık'a ihraç edilen sanayi ürünleri gümrük vergisinden muafır. Çoğu tarım ürünlerinde ise, aynı anlaşma gereği tercihli (indirimli) gümrük vergisi oranları uygulanmaktadır.

Güncel gümrük vergisi oranlarına, ithalat aşamasında gerekli olabilecek belgelere ve ürünün tabi olduğu mevzuat hakkında detaylı bilgiye UK Trade Tariff- <https://www.gov.uk/trade-tariff> ve <https://www.get-rules-tariffs-trade-with-uk.service.gov.uk/search/grouped/country/tr/> sayfalarından erişilmesi mümkündür.

ÜRÜN STANDARTLARI İLE İLGİLİ UYGULAMALAR

Birleşik Krallık'ın AB'den ayrılmasını takiben 31.12.2020 tarihinden sonra işletmelerin Birleşik Krallık ürün standardına uygunluk belgesi almak için "belirlenen standartlar"ı (designated standards)" esas alması gerekmektedir. Belirlenen standartlara göre işletmelerin karşılaması gereken temel yasal zorunluluklar AB'den farklı değildir. AB yasasına uygunluk karinesi sağlayan uyumlaştırılmış standartlar, işletmeler için aynı zamanda Birleşik Krallık için belirlenen standartlar haline gelmiştir. Ürün standartları ile ilgili detaylı bilgiye <https://www.gov.uk/guidance/designated-standards> linkinden ulaşılabilir.

Birleşik Krallık'ta sağlık, güvenlik amaçlı denetim uygulamalarında bazı özel durumlar hariç, pazara girişi baştan engelleyen veya güçleştiren katı uygulamalar yerine, genellikle beyan esasına dayalı, nihai sorumluluğu ithalatçıya veya dağıtıcıya bırakan esnek bir yaklaşım benimsenmiştir.

Birleşik Krallık'ın standart uygulamalarına ilişkin olarak aşağıda yer alan kaynaklardan bilgi almak mümkündür:

- UKCA- <https://www.gov.uk/guidance/using-the-ukca-marking>
- Office for Product Safety&Standards – <https://www.gov.uk/government/organisations/office-for-product-safety-and-standards>
- İthalat Kontrolü - <https://www.gov.uk/guidance/import-controls>
- Test Etme, Muayene ve Belgelendirme British Standards Institution (BSI) – <https://www.bsigroup.com/en-GB/about-bsi>

AMBALAJ, PAKETLEME VE ETİKETLEME

Birleşik Krallık'ta tarifeler, gümrük denetimi, sağlık kontrolleri, miktar ve değer kontrolleri, lisans-standart ve etiket uygulamaları vb. konular bakımından AB ülkelerindeki uygulamadan farklı ve özel olarak dikkati çeken, ithal edilen ürünlerin pazara girişine engel oluşturan bir uygulama bulunmamaktadır. Söz konusu uygulamalara ilişkin aşağıdaki adreslerden detaylı bilgiye ulaşmak mümkündür.

- Products Labelling Regulation: <https://www.gov.uk/product-labelling-the-law>
- Kimyasal Ürünler: <https://www.hse.gov.uk/chemical-classification/labelling-packaging/index.htm>

- Gıda Ürünleri: <https://www.food.gov.uk/business-guidance/packaging-and-labelling>

Birleşik Krallık'ta ürünün menşei, ağırlığı, boyutları, kimyasal bileşenleri ve tehlike içerdiği muhtemel durumlar hakkında bilginin perakende satışa sunulan ürünlerde yer alması gerekmektedir. Eğer ürün etiketlenemiyor ise o zaman söz konusu bilginin ambalaj ve/veya kullanma kılavuzu gibi basılı olarak bulundurulması gerekmektedir. İngiliz ölçü biriminin Avrupa'dan farklı olması nedeniyle giyim eşyalarındaki etiketlerde bu durumun göz önüne alınması faydalı olacaktır. Birleşik Krallık'ta ölçü sistemleri açısından çift etiketleme yoğun olarak kullanılmaktadır.

Birleşik Krallık için etiketleme ile ilgili kurallar zorunlu "Products Labelling Regulation"1 içerisinde düzenlenmiştir. Belirlenen standartlara uygun etiketleme hem tüketiciler tarafından olumlu karşılanmakta hem de pazarlama da bir araç olarak kullanılmaktadır.

Buna ek olarak ürünün çevre dostu olduğunu belirten "Eco-label" kullanımı gittikçe yaygınlaşmaktadır. Çevre dostu ürünlere yönelik talebin artması ve kişilerin çevre konusunda gittikçe daha dikkatli hale gelmesi söz konusu etiketin kullanımını artırmaktadır.